

YAZAR HAKKINDA

Riku Onda, Japonya'da en çok satan yazarlar listesinde 1 numaradır. Sendai'de büyüyen Onda, alto saksafon çaldığı Waseda Üniversitesi'nden mezun oldu. Onda, 1991 yılında ilk romanıyla bir ödül kazandı ve yazarlık mesleğini tam zamanlı olarak yapmaya başladı. 2003 yılında Güney Amerika'ya taşındı ve burada NHK televizyonu için Maya ve İnka kültürü üzerine haberler yaptı. Babası bir müzik tutkunu olduğu için Onda klasik müzik dinleyerek büyüdü ve küçük yaşlardan itibaren piyano çaldı, ardından *Western rock* ve cazı keşfetti. *Balarıları ve Uzaktaki Gök Gürültüsü* Japonya'da ilk yayımlandığında, yılın en çok ses getiren romanı oldu ve iki büyük edebiyat ödülü kazandı: *Japonya Kitapçıları Ödülü* ve *Naoki Ödülü* (üstelik o zamana dek başka hiçbir roman aynı yıl içinde bu ödüllerin ikisini birden kazanmamıştı). 2019 yılında bu eseri, *Kâinatı Dinle (Listen to the Universe)* adıyla büyük bir Japon filmi haline getirildi.

JAPONCADAN İNGİLİZCEYE TERCÜME EDEN ÇEVİRMEN HAKKINDA

Philip Gabriel, Arizona Üniversitesi Doğu Asya Çalışmaları Bölümü'nde Japon edebiyatı profesörüdür. Yazar, Haruki Murakami gibi pek çok modern yazarın birçok roman ve kısa öyküsünü İngilizceye çevirmiştir. Senji Kuroi'nin *Life in the Cul-de-Sac* adlı kitabının çevirisiyle *Japonya-ABD Dostluk Komisyonu Japon Edebiyatı Çeviri Ödülü*'nü (2001) ve Murakami'nin *Sahilde Kafka* adlı kitabının çevirisiyle 2006 *PEN/Book-of-the-Month Club Çeviri Ödülü*'nü kazanmıştır.

**DESTEK
MEDYA
GRUBU**

BEYAZ BAYKUŞ: 95
EDEBİYAT: 7

RIKU ONDA / BALARILARI VE UZAKTAKİ GÖK GÜRÜLTÜSÜ
Orijinal İsmi: Honeybees and Distant Thunder

Copyright © Riku Onda, 2016
First published as MITSUBACHI TO ENRAI in 2016 by Gentosha Inc Publishers
Copyright © Riku Onda, 2023 First published as Honeybees and Distant Thunder in 2023 by Doubleday,
an imprint of Transworld. Transworld is part of the Penguin Random House group of companies.
English translation copyright © Philip Gabriel, 2023 English language translation rights arranged
with GENTOSHA INC. through Japan UNI Agency Inc, Tokyo

© Bu kitabın Türkçe yayın hakları AnatoliaLit Telif Hakları Ajansı aracılığıyla alınmıştır.

Her hakkı saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü,
yayınevinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

İmtiyaz Sahibi: Destek Yapım Prodüksiyon Dış Tic. A.Ş.
Genel Yayın Yönetmeni: Özlem Küskü
Japonca aslından İngilizceye Çeviren: Philip Gabriel
İngilizceden Çeviren: Orhan Efe Özenç
Editör: Selnur Güneş
Kapak Tasarım: Işıl Ilgıt Şimşek
Sayfa Düzeni: Işıl Ilgıt Şimşek

Beyaz Baykuş: Ocak 2024
Yayıncı Sertifika No. 43196

ISBN 978-605-9329-02-6

© Beyaz Baykuş
Abdi İpekçi Caddesi No. 31/5 Nişantaşı/İstanbul
Tel. (0) 212 252 22 42
Faks: (0) 212 252 22 43
facebook.com/beyazbaykusyayinlari
twitter.com/beyazbaykusy
instagram.com/beyazbaykusyayinlari
www.beyazbaykus.com

MY MATBAACILIK SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.
Maltepe Mah. Yılanlı Ayazma Sk.
No: 8/F Zeytinburnu / istanbul
Tel: 0212 674 85 28
mymatbaa34@gmail.com
Sertifika No: 47939

Beyaz Baykuş Yayınları, Destek Yayınları'nın tescilli markasıdır.

BALARILARI VE
UZAKTAKİ GÖK GÜRÜLTÜSÜ

RIKU ONDA

İÇİNDEKİLER

INTRO

»»	8
Tema	9
Uvertür	11
Noktürn	28
Tremolo	39
Ninni	51
Trampet	63
Ya Şundadır Ya Bunda	76
<i>İyi Düzenlenmiş Klavye, Kitap 1. No. 1</i>	88
Rocky Film Müziği	99

İLK TUR

»»	110
Gösteri Dünyası Gibisi Yoktur	111
Balad	121
İnterlüd	133
Bir Yıldız Doğdu	145
<i>Sevgi Yokken Her Şey Yanlıştır</i>	156
Şükürler Olsun	165
<i>Evine Gelmiş Olman Ne Güzel</i>	180
Romans	192
Neşeye Övgü	201

İKİNCİ TUR

»»».....	210
Büyücünün Çırağı	211
<i>Siyah Tuşlar Etüdü</i>	224
<i>Rondo Capriccioso</i>	237
Bir "Ses Resmi"	244
<i>Valkürlerin Gezintisi</i>	252
Aşka Giriş (Gigi).....	268

İKİNCİ TUR

(İKİNCİ KISIM)

»»».....	274
<i>Ay Işığı</i>	275
<i>Gökkuşağının Üzerinde</i>	283
<i>Bahar Ayini</i>	288
<i>Bataklık Alevi</i>	308
Cennet ve Cehennem.....	317

ÜÇÜNCÜ TUR

»»».....	328
Antrakt.....	329
Karnaval.....	338
<i>Si Minör Sonat</i>	348
Maskeli Balo	366
<i>Seni İstiyorum</i>	382
<i>Sevinç Adası (L'isle joyeuse)</i>	417
"Onur Olmadan Savaş İçin" Tema Şarkısı	443

FİNAL TURU

»».....464

Orkestra Provaları465

Hummalı Günler475

Aşktan, Sevgilerle511

Müzik516

6. YOSHIGAE ULUSLARARASI

PİYANO YARIŞMASI'NIN SONUÇLARI.....519

INTRO

TEMA

Hangi zamana aitti bu hatıra? Emin değilim.

Yürümeyi yeni öğrenmiştim, bu yüzden o vakitler tay tay ilerlemeye uğraşan bir ufaklıktan fazlası olmama imkân yok. En azından o kadarından eminim.

Güneş ışığı uzaklarda parlayarak soğuk, duygusuz ve sınırsız ışıltısıyla dünyayı kaplamıştı.

O anda, dünya bana aydınlık, sonsuz, daima titreyen ve dalgalanan, yüce ama yine de korkunç bir yer gibi gelmişti.

Yalnızca doğada bulunan kuvvetli yeşillik kokusuyla harmanlanmış hafif, tatlı bir rayiha vardı etrafta.

Hafif bir rüzgâr esiyordu.

Bedenim yumuşak ve serinletici bir hışırtı sesiyle sarmalandı. Bunun, ağaçların birbirine sürtünen yapraklarının sesi olduğunu henüz bilmiyordum.

Ama başka bir şey daha vardı.

Havada anbean değişen, küçülmekle büyüme arasında geçiş yapıp duran, yoğun, canlı bir şekil olduğunu görebiliyordum.

Anne ya da Baba diyebilmek için hâlâ çok miniktim ama daha şimdiden bir şeyleri ifade etmenin bir yolunu arıyormuş gibi hissediyordum.

Sözcükler boğazımdaydı, tam oradaydılar, evet.

Ama önce, başka bir ses peyda olmaya başladı ve dikkatimi çekti.

Gökten inen ani bir sağanak gibi.

Güçlüydü, parlaktı.

Bir şey –bir dalga, bir titreşim– çağlayarak aktı.

Büyülenmiş bir şekilde onu dinlerken, sanki bütün varlığımla ona kapılmışım gibi hissettim ve yüreğime bir sükûnet yerleşti.

O anı tekrar yaşayabilseydim, onu bir tepenin üzerinde vızıldayan bir arı sürüsünün şaşırtıcı sesi olarak tanımlardım.

Dünyayı dolduran, yüce, görkemli bir müzik olarak!

UVERTÜR

Genç çocuk kavşakta irkilerek arkasına döndü. Ama bunun nedeni, bir arabanın ona korna çalması değildi.

Büyük bir metropolün ortasındaydı.

Avrupa'nın en kozmopolit şehir merkezinde, dünyanın bir numaralı turizm durağında.

Her milletten, türlü tarz ve büyüklükte yayalar vardı. Farklı ırklardan oluşan, uğultusu meddücezir gibi artan ve azalan dillerin birbirine karıştığı bir mozaik, kaldırımları dolduruyordu.

Aniden duraklamasıyla etraftan akıp giden dalgaların ritmini bozan bu genç, orta boyluydu ama kısa süre içinde daha da uzayacakmış gibi bir izlenim veriyordu. On dört, en olmadı on beş yaşında gösteriyordu ve gençliğe özgü o masumiyetin bir resmi gibiydi.

Kasket takıyordu, pamuklu pantolon ve haki renkli bir tişört giymişti, üzerinde de açık bej bir ceket vardı. Omzuna, büyük boy kanvas bir çantayı çaprazlamasına asmıştı. İlk bakışta tipik bir gençmiş gibi görünüyordu ama onda garip bir biçimde resmiyetten uzak bir eda vardı.

Kasketinin altında çekici bir Asyalı yüze sahipti ama çarpıcı gözleri ve beyaz teni onu bir bakıma vatansız, köksüz biri gibi gösteriyordu.

Yukarı bakıyordu.

Trafiği unutmuşçasına, sakın gözlerini bir noktaya sabitlemiş bakıyordu.

Annesiyle birlikte oradan geçen küçük sarışın bir çocuk, annesi onu elinden çekip yaya geçidinin karşı tarafına sürükleyen dek genç çocuğun bakışlarını takip etti.

Küçük çocuk direnmekten vazgeçip annesinin peşinden gitmeye karar vermeden evvel, koyu kahverengi kasketli bu gence gıptayla baktı.

Yaya geçidinin orta yerinde hareketsiz duran genç çocuk, sonunda trafik ışıklarının değiştiğini fark etti ve hızla yolun diğer tarafına geçti.

Kesinlikle bir şeyler işitmişti.

Çantasını göğsünün üzerinden düzeltip kavşakta kulağına çalınan sesi düşündü.

Balarılarının vızıltısıydı bu...

Çocukluğundan beri aşına olduğu ve asla başka bir şey zannemeyeceği bir ses...

Acaba arılar, yakındaki belediye binasının üstünden mi uçup gitmişlerdi?

Etrafına bakındı, gözleriyle çevresini taradı ve köşedeki büyük saati görünce geç kaldığını anladı.

Sözümü tutmalıyım, dedi kendi kendine.

Ve genç çocuk kasketini indirip çevik, kıvrak ve uyumlu adımlarla koşarak oradan uzaklaştı.

Mieko Saga sabretmeye alışkındı ama bir an için uykuya dalmak üzere olduğunu fark etti.

Nerede olduğundan emin olamadan etrafına bakındı; kuyruklu piyanoyu ve onu çalan genç kadını görünce, Paris'te olduğunu anladı.

Tecrübeleri ona, dimdik oturarak aniden etrafa bakmaması gerektiğini öğretmişti. Çünkü bunu yapınca insanların onun uyuduğunu farz etmesi kaçınılmazdı. İşin püf noktası, sanki dikkatle dinliyormuş gibi elini nazikçe şakağına koymak ve ardından aynı pozisyonda durmaktan yorulmuşçasına koltukta biraz kıpırdanmaktı.

Ama uyanık kalmakta zorlanan sadece Mieko değildi. Diğer müzik profesörlerinin de onun gibi hissettiğinden emindi. Yanın-

daki Alan Simon koyu bir sigara tiryakisiydi ve böylesine ürkütücü derecede sıkıcı performansları dinlerken bu denli uzun bir süre nikotin takviyesi yapamamış olmak onu rahatsız ediyordu. Pek yakında elleri mutlaka titremeye başlayacaktı.

Onun diğer tarafında, asık suratlı Sergei Smirnoff'un iri vücudunu masaya dayadığını ve tek bir kasını bile kıpırdatmadığını biliyordu. Ona bu katlanma gücünü veren, her şey bittiğinde bir votka içmek için bara gidebilme hürriyetine kavuşacağı düşüncesi herhalde.

Mieko bu konuda onlarla hemfikirdi. Müziği ne kadar seviyorsa, hayatı ve hayatın –sigara ve alkol de dahil– tüm zevklerini de bir o kadar severdi. Tek istediği, birlikte bir şeyler içip dedikodu yapabilmek için bir an önce bu eziyetten kurtulmaktı.

Asıl yarışmada boy gösterecek nitelikteki katılımcıları belirlemek için düzenlenen elemeler dünya çapında beş şehirde birden yapılıyordu: Moskova, Paris, Milano, New York ve Japonya'daki Yoshigae.¹ Ve Yoshigae'dekiler hariç elemelerin tümü ünlü müzik okullarının konser salonlarında gerçekleştirilmekteydi.

Mieko, bu üç jüri üyesinin Paris'teki elemelerde görev almak için seçilmiş olmaları hakkında birtakım şikâyetlerin dile getirildiğinin farkındaydı. Doğruya doğru; esasında bu üç jüri üyesinin her biri de hep birlikte tayinlerini Paris'e çıkartabilmek adına perde arkasında manevralar yapmıştı. Neticede onlar, jüri kadrosunun bir kadeh içkiye “hayır” demeyen ve her daim sert bir eleştiri yapmaya hazır olan “kötü çocukları”ydılar.

Ama yine de hepsi müzik kulaklarının kalitesiyle gurur duyardı. Belki hal ve gidiş bakımından övgüye mazhar değillerdi ancak özgünlüğü tespit etmek konusunda güzide bir ün kazanmışlardı. Diğerlerinin burun kıvırdıkları arasından yeni ve parlak bir isim keşfedilecekse, bunu ancak onlar yapabilirdi. Bundan emindiler.

1 Tıpkı yarışmanın kendisi gibi bu şehir de tamamen yazarın hayal ürünüdür, gerçekte Japonya'da böyle bir yerleşim yeri yoktur. (ç.n.)

Gelgelelim artık onlar bile konsantrasyonlarını tümüyle verememeye başlamışlardı.

İlk performanslar içerisinde umut vaat ediyor görünen iki ya da üç piyaniste rastlamışlardı ancak sonrakiler Mieko'nun tüm ümitlerini suya düşürmüştü.

Bir *yıldız* arıyorlardı.

Toplamda yirmi beş aday vardı. Şimdi on beşinciye dinliyorlardı ve geriye on kişi kalmıştı. Mieko bayılacağını hisseder gibi oldu biraz. İşte bu noktada aklına sık sık aynı düşünce gelirdi: Jüri üyesi olmak, yeni tasarlanmış bir işkence biçimiydi.

Bach'tan Mozart'a, Chopin'e, sonra tekrar Bach ve Mozart'a yapılan geçişlerin sonsuz permütasyon sarmalını dinlerken, adeta yok olup gittiğini hissediyordu.

Herhangi bir piyanist çalmaya başlar başlamaz, onda özel bir kıvılcım olup olmadığını idrak edebiliyordu Mieko. Bazı müzik profesörleri, sahneye bir *sanatçının* çıktığını fark edebilmekle övünürdü. Kimi genç piyanistlerin böylesi bir auraları vardı ama aksi halde bile, kaliteleri birkaç dakika içinde kolayca kendisini gösterirdi. Müzisyenlerin karşısında uyuklamak kaba ve acımasız bir davranıştı fakat bir piyanist, ekstra dirayetli olabilme gücü geliştirmiş bir jürinin bile ilgisini çekmeyi başaramıyorsa, sıradan müzik-severlerle bağ kurma ihtimali de kalmazdı.

Neticede, müziğin böylesine üst bir düzeyinde, mucizeler yaşanmazdı.

Mieko diğer iki jüri üyesinin de aynı şeyleri düşündüğüne kalıbını basardı.

Yoshigae Uluslararası Piyano Yarışması her üç yılda bir düzenlenirdi ve bu yıl altıncısı yapılıyordu. Son dönemlerde Yoshigae Yarışması'nın itibarı herkesçe fark edilir hale gelmişti. Bu yarışmanın galipleri, daha ünlü yarışmalarda boy göstermek için avantaj elde ediyorlardı. Yoshigae, yeni yeteneklerin arzı endam etmek için rağbet gösterdiği bir etkinlik olma dalında hızla bir şöhret kazanmıştı.

Yoshigae'nin son galibi, aslında ilk başvuru safhasındaki elemelerde başarısız olmuştu.

Bu nedenle, katılımcılar bir önceki yarışmada yaşanan perimasalının gayet farkında oldukları için, haliyle seçmelere dair büyük umutlar besliyorlardı.

Öte yandan, bahsi geçen o yarışmanın galibi bile tanınmış bir müzik okulunun tedarisatından geçmiş birisiydi ve öncesinde başka yarışmalarda yer almadığından olacak, tecrübesizliği yüzünden başlangıçta reddedilmişti. Esasen, herhangi bir piyanistin bu ön eleme safhasında gösterdiği başarısı ile gerçekte sahip olduğu yeteneğin düzeyi arasında nadiren büyük bir fark bulunurdu. Bir kimse, küçük yaştan itibaren sürekli ders alarak akranlarından ayrıştıysa ve ünlü bir öğretmen tarafından eğitildiyse, nihayetinde er ya da geç şöhreti yakalardı. Gelgelelim, bir insan bu türden bir yaşamın temposunu kaldıramazsa, asla ünlü bir piyaniste dönüşemezdi. Adı sanı duyulmamış birinin ansızın ortaya çıkıp bir yıldız mertebesine yükselmesi imkânsızdı. Ara sıra müzik dünyasının duayenlerinden birinin ödüllü öğrencilerine böylesi platformlarda denk gelinebiliyordu ama onların şımarık tavırları, *kozalarından çıkma* ihtimallerini zorlaştırmaktan başka bir şeye yaramıyordu. Bir konser piyanistinin sinirleri çelik gibi olmalıydı. Çok sayıda yarışmaya maruz kalmanın yarattığı baskıya dayanmak muazzam bir fiziksel ve mental güç gerektirir ve bunlara sahip olmaksızın hiç kimse bir konser piyanistinin zorlu konser turundan sağ çıkamazdı.

Ama yine de çok sayıda genç piyanist, şansını denemek için o piyanonun başına geçiyordu ve görünüşe göre bunların sonu gelmeyecekti.

İyi bir tekniğe sahip olmak asgari şarttı. Kaldı ki bunun bile onları gerçek bir müzisyen kılabileceğinin garantisi yoktu. Profesyonel olmayı başarabilenler için dahi bu yetenek, kariyerlerinin mutlaka devam edeceği anlamına gelmezdi. O ürkütücü siyah kütlenin başında, çocukluk zevklerinden feragat ederek, ebeveynlerinin onlara dair tüm umutlarını ve beklentilerini sırtlayarak kaç saat

geçirmişlerdi kim bilir? Hepsi de bir gün seyircilerin gök gürültülü alkış sağanağıyla müşerref olacağını hayal ediyordu.

Senin mesleğinle benimkinin pek çok ortak yanı var.

Mieko o an, Mayumi'nin bu sözlerini hatırladı.

Mayumi Ikai, popüler bir gizem yazarı olmayı başaran, liseden bir arkadaşıydı. Mieko ağırlıklı olarak yurtdışında büyümüşü ve çocukluğunun sadece dört yılını Japonya'da geçirmişti, Mayumi de onun az sayıdaki arkadaşlarından biriydi. Mieko babasının bir diplomat olması nedeniyle Avrupa ile Güney Amerika arasında mekik dokuyordu ve doğal olarak, homojenliğin her şeyden evla görüldüğü Japonya'ya pek uyum sağlayamıyordu. Gerçekten yakınlaşabildiği yegâne insanlar, Mayumi gibi diğer *yalnız kurtlardı*. Bugün bile birlikte bir şeyler içmek için ara sıra buluşuyorlardı. Mayumi, edebi camia ile klasik müzik dünyası arasındaki mukayesesini şu cümlesiyle dile getirirdi:

Gerçekten de birbirlerine çok benziyorlar, değil mi? derdi Mayumi. Çok fazla piyano müsabakanız var. Yeni yazarlar için de haddinden fazla sayıda edebiyat ödülü mevcut. Prestij kazanabilmek adına her yerde aynı insanların piyano yarışmalarına başvurduğu görülüyor ve bu durum tüm edebiyat ödülleri için de geçerli. Her iki alanda da anca bir avuç insan kendi geçimini sağlayabilecek seviyeye gelebiliyor. Kitaplarını okutmak isteyen tonlarca yazar, müziğini dinlettirmeye uğraşan onlarca piyanist var ve her iki meslek dalı da düşüşte; okurların ve konsere gidenlerin sayısı gün geçtikçe azalıyor.

Mieko buna zoraki bir gülümsemeyle karşılık vermişti. Bütün dünyada klasik müzik hayranları giderek yaşlanıyordu ve mesleğin göz korkutucu görevi, bir şekilde genç hayranları cezbedebilmektir.

Mayumi sözlerine devam etmişti.

İlk bakışta, her iki meslek bakımından da tuşlara basarak durmaksızın çalışmak zarif bir görünüm arz ediyor. Herkes bir eserin nihai halini görüyor sadece ya da sahnedeki gösterişli piyanisti. Ama her birimiz o raddeye gelebilmek için sessizce inzivaya çekilip sayısız saat harcamak zorunda kalıyoruz.